

GAZETA ŁÓDZKA

Piątek, 9 Marca 1917 r.

ORGAN NARODOWY.

Rok VI. — Nr 66

Założyciel i wydawca Jan Grodek.

PRENUMERATA W ŁODZI WYNOŚ:
 Rocznie rb. 7.50, półrocznie rb. 3.60, kwartalnie rb. 1.80
 miesięcznie 60 kop.
 Wychodzi codziennie porządnie.

Redakcja i Administracja — Przejazd 8. Administratorska
 codz. od 9 do 7 wiecz. w niedziele i święta od 12 rano.
 Redaktor przybiera interesantów w sprawach redakcyjnych od 10-jej do 2-jej.
 Reklamów nadających redakcji nie zwraca. — Reklamów bez adresatów honorarium wrzucić się na biuro.

OGŁOSZENIA.
 Nadciagać przez 1 tydzień kosztuje 1000 kop. (z wyjątkiem ogłoszeń 500 k; reklamy za pomocą 20 k; wywołania 15 k; nakładowa 20 k; ogłoszenia drobne 2 kop. za wyraz).
 Każde ogłoszenie najwyżej 20 kop.

Hiszpanja a Stany Zjednoczone.

Aby pojąć dokładniej stanowisko Hiszpanji w wojnie obecnej należy rozpatrywać je w związku z ogólnym układem politycznym mocarstw europejskich i poza europejskich.
 Pamiętamy, że gdy przed kilku miesiącami prezydent Stanów Zjednoczonych zwrócił się do państw wojujących z propozycją pośrednictwa, do państw zaś neutralnych z prośbą o poparcie, wówczas Hiszpanja do akcji prezydenta Wilsona nie przyłączyła się, „uwzględniając”, iż nie nadeszła jeszcze odpowiednia chwila dla wszczęcia rokowań pokojowych.

Drugi fakt. Po ogłoszeniu nieograniczonej wojny podmorskiej przez admiralicję niemiecką, Stany Zjednoczone zerwały stosunki dyplomatyczne z Niemcami, wówczas Hiszpanja nie przyłączyła się do akcji Ameryki, ograniczając się do protestu.

Cóż więc znaczy tego rodzaju postępowanie? Czyżby wykazywało ono pewną sympatię z jedną z grup wojujących, czy tylko antagonizem w stosunku do Stanów Zjednoczonych?

Za tą ostatnią hipotezą przemawiają, zarówno względy historyczne, jak i względy polityczne.

Stany Zjednoczone do wojny obecnej nie licząc małej liczby wyjątków, stosowały politykę panamerykańską, czyli ogólno-amerykańską, mającą na celu połączenie w przyszłości wszystkich państw amerykańskich pod władzą.

Skrzydła opiekuńcze Stanów Zjednoczonych starały się również otoczyć swą pieczołowitością i rzeczypospolite południowe.

I właśnie w tym punkcie rozpoczyna się rozwijać antagonizm między Stanami, a Hiszpanją. Południowo-amerykańskie rzeczypospolite były, jak wiadomo, ufundowane przez ongi potężne królestwo hiszpańskie.

Los, ten niepojęty władca, piszący karty historii w myśl jakichś tajemnych znaków przeznaczenia, zamigotał wielką potęgą Filipa II.

Państwo hiszpańskie rozpoczęło swój ruch wsteczny. Kolonie amerykańskie wyzwoliły się z jarzma metropolii i ufundowały niepodległe i niezawisłe rzeczypospolite.

Jednakże mimo faktycznego odłączenia się amerykańsko-hiszpańskich kolonii od metropolii, pozostał pewien łącznik kulturalny między byłą metropolią a kolaniami.

Jedno z bardziej wpływowych pism argentyńskich „Prensa” stara się wyjaśnić, dlaczego w swoim czasie Hiszpanja nie przyłączyła się do akcji Wilsona.

Pismo to czyni nader ciekawą rewelację. Ogłasza ono, jakoby Stany Zjednoczone na wiosnę 1916 r. czyniły stanowia, mające na celu połączenie neutralnych państw i odrzucenie polityki neutralności.

Hiszpanja zaś, która stoi na punkcie widzenia prawdy neutralności nie mogła się przyłączyć do akcji Wilsona.

Co do prawdy rewelacji argentyń-

skiego pisma, nie posiadamy żadnych danych, jednakże tego rodzaju wystąpienie bądź co bądź wybitnego organu jednej z południowo-amerykańskich republik jest charakterystycznym i akcentuje antagonizm hiszpańsko-amerykański.

Sytuacja Hiszpanji po wystąpieniu Ameryki staje się znacznie cięższa, ze względu, iż Hiszpanja znajduje się w sferze morskich wpływów koalicji.

Jednakże w obecnej chwili musimy zauważyć, że Hiszpanja zachowuje ścisłą neutralność. Jak w przyszłości zamierza ona ją zachować, czy też ewentualnie bronić, o tem historia zadecyduje.

W obecnej wojnie wszelako zaznaczymy i podkreślamy, że Hiszpanja, narówni ze Szwajcarią, stosuje się ściśle do prawa międzynarodowego.

Zet. El.

Głosy o konferencji polskiej w Petersburgu.

„Birżewyja-Wiedomości” przytacza glos posła polskiego Harusewicza w sprawie utworzonej rady polskiej.

Posel Harusewicz oświadczył (według dosłownego tłumaczenia z „Birżewyja Wiedomości”) co następuje:

„Zdaniem mojem Poznańskie i Galicja, nie będąc częściami składowymi państwa rosyjskiego, nie wchodzi w sferę kompetencji rosyjskich instytucji prawodawczych i oczywiście prawa zasadnicze nie mogą być do nich zastosowane. I pytam się, czy można z punktu widzenia prawa, sprawiedliwości i prawa narodów do stanowienia o sobie pozostawić tę kwestję do rozstrzygnięcia rosyjskim izbom prawodawczym. — Na to odpowiem, że nie, gdyż nie można w tej sprawie spytać się o zdanie osób zainteresowanych. Gdyby te dwie dzielnice stanowiły część imperjum rosyjskiego i przedstawiciele ich zasiadali w Dumie, to możnaby o tem mówić. — Ale ja widzę zupełnie inną drogę rozstrzygnięcia sprawy. Weźmy chociażby akt z dnia 5 listopada o Polsce niepodległej. Niemcy nie uważali za potrzebne przeprowadzenie tej sprawy przez swoje izby prawodawcze. Sądzę, że władza zwierzchnicza, która ma prawo zupełnie samodzielnie rozstrzygać sprawy wojny i pokoju, rzecz naturalna, może samodzielnie rozstrzygać wszystkie te sprawy, które wynikną z zawarcia pokoju. Wydaje mi się, że najlepszym rozwiązaniem sprawy byłby nowy akt, który byłby aktem dalszego, praktycznego rozwinięcia najwyższego rozkazu do armji i floty.”

Z pism polskich, które zajęły stanowisko w sprawie narady dla spraw polskich jedno z pierwszych wydało ocenę „Echo Polskie”, wychodzące w Moskwie. Autor artykułu wstępnego (zdaje się Lednicki) pisze dosłownie:

„Enuncjacje panów Rożdzianki, Milukowa, Szingarewa i innych, głosy postępowej prasy rosyjskiej nie wyłączając i „Ruskich Wiedomości” zdradzają naszym zdaniem zupełne niezrozumienie tej myśli zasadniczej, z której narada powinna wysnuć konsekwencje myśli, że odąd stosunek Rosji do Polski jest stosunkiem państwa do państwa, bo

inaczej słowa o państwie polskiem są pozbawione treści.

Lecz jeżeli tak jest, jeżeli powstaje państwo polskie, to w jaki sposób o wewnętrznym ustroju państwa polskiego mają decydować ciała prawodawcze państwa rosyjskiego. Duma i Rada państwa, jak tego chcą i posłowie do Dumy i prasa rosyjska?

Powstaje nowe państwo polskie z trzech dzielnic polskich i Duma, która ma przedstawicielstwo tylko jednej dzielnicy, ma ustanowić zasadnicze prawa dla Galicji i Poznania? Posłowie z tych ziem nie będą brali udziału w tych obradach, ale za to nad losami Polski będą obradowali posłowie od Kaukazu i Turkiestanu.

I to ma być zadaniem konstytucyjnym i demokratycznym?

Ci rosyjscy działacze, którzy konsekwentni są w swym demokratyzmie, jak poseł Kiereński przyznają polakom prawo do decydowania o swoim losie. Nie domaga się poseł Kiereński dla Dumy przywileju stanowienia praw zasadniczych dla przyszłej wolnej, a zjednoczonej Polski, stwierdza więc, że sprawa Polski jest sprawą międzynarodową.

Głos Kiereńskiego, niestety, samotny jest wśród głosów działaczy politycznych rosyjskich. I jeżeli na nas tu te głosy czynią przynajmniej wrażenie, to z jakim uczuciem będą przyjęte one w kraju, gdzie naród polski już rozpoczął swą pracę twórczą nad organizacją życia prawno-politycznego i ekonomicznego, gdzie nie wątpli już o swem świętem prawie wcielania w życie swych ideałów i raptem dowiaduje się, że Duma, obradująca nad Nową, ma wypracować zasady podstaw, na których on, naród polski nad brzegami Wisły, ma swe życie budować.

Kronika polityczna.

Z komunikatów koalicji.

Z rosyjskiego (6 marca).

Front zachodni i rumuński. Wojska nasze, które ścigały Turków cofających się z Bidiaru na Sonne (?), obsadziły wsie Husseszaf i Szarjak.

W kierunku Hamadanu atakują wojska nasze Turków, którzy trzymają w swem posiadaniu wązów pod Assabadem.

W okolicy na południowym wschodzie od jeziora Algae, Turcy uchodzą, ścigani przez nasze wojska w kierunku na Dawletabat.

Lotnictwo: Dnia 4 b. m. jeden z naszych balonów sterowych rzucił, po mimo ataku nieprzyjacielskiego samolotu burzącego bomby na Baranowicze. W okolicy stacji Walczecz, na linii kolejowej Sarny—Kowel, z samolotu, którym kierował porucznik Andrejew, strącono niemiecki balon sterowy, który spłonął, spadając. Załogę jego wzięto do niewoli.

Na froncie macedońskim.

Sofijski korespondent „Az Est” donosi:

si. Znajdującym się pod dowództwem Saraila na froncie macedońskim dotychczas ledzi podwodnych już dokończył.

Po odparciu ostentacyjnego ataku Anglików panuje wszędzie spokój. Poprzedni odpór Anglików, Francuzi i Włosi każdy atak będącym ogniem artylerji, obecnie już się tego nie widzi, a przynajmniej bardzo rzadko; silny ogień artyleryjski zastąpiono atakami piechoty i w tem należy upatrywać powodów tak znacznych strat na tym froncie.

Manifestacja patriotyczna w Paryżu.

Ajencja Havasa donosi o wielkiej manifestacji narodowej w Sorbonie, jaka odbyła się we środę, pod przewodnictwem prezesa izby Descheneau. Uczestniczył w niej prezydent republiki, ministrowie Viviani, Barthou i Barres wygłosili gorące mowy, wzywające do ostatecznego zmiądzenia nieprzyjaciela. Jako cel wojenny wskazano odzyskanie Alzacji i Lotaryngji i uzyskanie zwrotu strat wojennych.

Nastroje pokojowe w Anglii.

Z Londynu donoszą, że nastroje pokojowe w Anglii coraz bardziej się rozpowszechniają, chociaż rząd tłumi je wszelkimi sposobami.

Swięto w Rossendal odbyły się wybory, uzupełniające do Izby gmin. Kandydat opozycyjny, jako hasło swego programu przedstawił „bezwzględne rokowania pokojowe”. Pisma rządowe zapowiadały, że za kandydatem tym głosować będzie zaledwie jeden na stu. Tymczasem kandydat ten otrzymał 25 procent wszystkich głosów złożonych.

Wynik głosowania wywarł wielkie wrażenie, dowodzi bowiem, że ruch pokojowy coraz bardziej szerzy się w Anglii.

Posel Snowden, przemawiając w Izbie gmin, zaznaczył, że wybory w Rossendal są punktem zwrotnym pojęć angielskich o toczącej się wojnie. Rządy Lloyd George'a i jego popleczników skończą się niebawem a z nimi i wojna się skończy.

Proces o spisek przeciwko Lloydowi George'owi.

Z Londynu donoszą, że dnia 6 marca rozpoczął się tam, przy wielkim napięciu publiczności, proces, wytoczony osobom, oskarżonym o spisek, ukarty celem otrucia prezesa ministrów, Lloyda George'a i ministra pracy, Hendersona. Prokurator scharakteryzował oskarżonych, jako bandę rewolucjonistów niebezpiecznych.

Dostawy Ameryki dla Rosji.

„Rees” pisze, że Ameryka dostarczyła znacznie więcej materiałów wojennych Francji i Anglii, niż Rosji. Pomimo to dowód amerykański dla Rosji wyniósł w 1916 roku 313 milionów dolarów wobec 81 milionów w roku 1914.

Zgon wybitnego posła.

Jak donoszą z Petersburga, zmarł tam w dniu 5 marca wybitny poseł do Dumy, Aleksiejewski, przewodniczący komisji budżetowej. Kota polityczne i finansowe uważają to za stratę bardzo poważną.

Inspektoraty żywnościowe.

„Die Zeit” donosi z Wiednia, że nowe samianowany generalny dyrektor żywności-

wy, pułkownik Wallenstorfer, oświadczył, iż zadaniem nowego inspektoratu jest utrzymanie ścisłego kontaktu z ludnością.

Organizacja inspektoratów żywnościowych opierać się będzie na organizacji inspektoratów przemysłowych. Ogółem zamianowanych będzie 24 inspektoratów przy pomocy urzędników podatkowych i finansowych, które przeprowadzać będą kontrole.

Konferencja gospodarcza.

Jak donosi „Nowa Reforma“ zwiątek gospodarczy Niemiec i Austro-Węgier odbędzie się w dniach 18 i 19 b. m. wspólne obrady w Berlinie. Omawiana będzie polityka gospodarcza mocarstw centralnych po wojnie.

W związku z tą konferencją odbędzie się dnia 22 b. m. we Wrocławiu konferencja w sprawie dróg wodnych, a zwłaszcza kanału Dunaś—Odra.

Zerwanie stosunków dyplomatycznych pomiędzy Austro-Węgrami a Stanami Zjednoczonymi.

Prasa francuska oburza się gwałtownie z powodu żądań zgłoszonych przez rząd austriacko-węgierski do Wilsona. St. Bris wyraża nadzieję, że słaby dotychczasowy most, łączący Wiedeń z Waszyngtonem, ostatecznie się zawalił. „Temps“ pisze, że Austro-Węgry wprowadziły starając się nie zerwać rokowań z Wilsonem, faktycznie jednak oświadczają zupełną swą solidarność z Berlinem. Wobec tego, pisze „Temps“, ambasadorowi, hr. Tarnowskiemu nie pozostaje nic innego, jak tylko wyjechać.

Zerwanie stosunków dyplomatycznych pomiędzy Bułgarią a Stanami Zjednoczonymi.

Agencja Radio donosi, iż poseł bułgarski w Waszyngtonie, na żądanie swojego rządu, wystąpił do sekretarza stanu Lansinga z prośbą o zwrot paszportów dla posła Istwa bułgarskiego.

Zjednoczenie państw neutralnych.

Z Haagu donoszą, że utworzyła się tam komisja dla agitowania na jednoczenie się państw neutralnych pod kierownictwem Szwajcarii.

Delegacje wojskowe na frontach.

Biurowi Weiffa donosi: Od dłuższego już czasu na zachodnim terenie walki przebywa hiszpańska delegacja oficerów. Na zaproszenie najwyższego kierownictwa wojennego w najbliższych dniach udaje się szwajcarska delegacja oficerów na zachodni teren walk.

Ostrzeżenie senatorów.

„Journal“ paryski komunikuje, iż senatorowie Stone, Lafollette i Mann wydali odezwy, ostrzegając publiczność, by nie udawała się na obszar blokowany.

Dar cesarza Wilhelma.

Biurowi Wolffa donosi: Cesarz polecił wnieść do banku Rzeszy znaczną liczbę cennych monet złotych dla wzmocnienia zapasu złota.

Skon hr. Zeppelina.

Dn. 8 marca w Sanatorium w Charlottenburgu zmarł na zapalenie płuc hr. Zeppelin, twórca sterowców niemieckich.

Hr. Zeppelin ur. się 18 lipca 1838 r., do budowy sterowca przystąpił w 1891 r., a w roku 1894 komisja rzeczoznawców, powołana przez cesarza, uznała sterowiec za niedający zastosować się w praktyce. W roku 1900 hrabia dokonywa 3 wylotów pierwszym sterowcem. W roku 1904 zostaje opracowany drugi model sterowca, który w roku 1906 podczas podróży próbnej zostaje zniszczony przez orkan. W r. 1906 hr. Zeppelin odbywa trudną podróż na model trzecim, otrzymuje tytuł doktora „honoris causa“ od politechniki drezdeńskiej i otrzymuje zasiłek od rządu w wysokości pół miliona marek. W r. 1907 r. hrabia wykończył model czwarty. W r. 1908 dokonywa na nim wylotu z wirtemberską parą królewską. Dnia 5 sierpnia 1908 roku model czwarty zostaje zniszczony w Echterningen wskutek burzy i wybuchu gazów. W r. 1908 we Friedrichshafen zorganizowano się towarzyszywo z ograniczoną poręką p. f. „Luftschiffbau Z“, które nabyło tereny i przystąpiło do budowy zakładów. W r. 1909 stanęły dwa zakłady do budowy sterowców. Dnia 29 października 1908 r.

hrabia otrzymał dar narodowy w wysokości 5,513,336 mk.

Zamordowanie córki admirała v. Capelle w Japonii.

„Neue Zürcher Nachrichten“ pisze: dzienniki londyńskie donoszą z Tokio, że córka admirała niemieckiego v. Capelle, a żona oficera niemieckiego v. Saltern, internowanego w Japonii, została zamordowana w mieszkaniu własnym, położonym w pobliżu obozu koncentracyjnego.

Po upadku Tsingtau v. Saltern dostał się do niewoli japońskiej, dekad połączyła za nim pani v. Saltern.

Bilans wojny podwodnej w lutym b. r.

Jak „N. Zürcher Zeitung“ z Haagu donosi, pojemność okrętów, zatopionych przez łodzie podwodne w lutym, oceniana na przynajmniej 700 tys. ton.

„Post“ o Polakach galicyjskich.

„Die Post“ berlińska w korespondencji z Wiednia pisze:

„Postanowione przez mocarstwa centralne rozwiązanie sprawy polskiej, rozczarowało Polaków galicyjskich. W wyobraźni swej przedstawiali oni już sobie, iż są powołani w przyszłości do odgrywania roli mentora w Polsce kongresowej, gdzie zresztą nie tęskniono wcale do tej opieki“.

„Ale (zaznacza „Post“), Polacy mieli sposobność zająć się palącą dla nich, sprawą wyodrębnienia Galicji, przyczem szło im o uzyskanie w jaknajwyższym stopniu samorządu, w połączeniu z jaknajwyższym udziałem finansowym Austrii. — Nie możemy wszak biegać bosą, mając na głowie konfederatkę—oto według „Die Post“ hasło, wydane przez polskich przywódców politycznych.“

„Co się jednak tyczy—pisze „Post“—samorządu, to szukają oni (Polacy) w tym celu formy, pozwalającej im na możliwie ścisłe połączenie się także pod względem ekonomicznym z kongresówką.“

Tu „Post“ zwraca uwagę, iż droga do tego celu prowadzi przez ścisły związek z państwami centralnymi, co przywódcą polskim z Galicji nie wydaje się być jasnym.

Zresztą—pisze ten dziennik—wielki Polaków galicyjskich ukształtowały się o tyle dla nich niekorzystnie, iż w miarodajnych kołach austriackich położono na większy nacisk na to, ażeby wyodrębnienie Galicji nie dotykało zbyt spójności państwa austriackiego“.

Dziennik zwraca dalej uwagę, iż w świeżo omówionych i zmienionych postulatach niemieckiego związku narodowego i chrześcijańsko-społecznego, położono wielki nacisk na to, iż o wykluczeniu postów galicyjskich z parlamentu nie ma mowy, którą to zmianę przypisać należy wpływowi pewnego miarodajnego posła chrześcijańsko-społecznego, który doskonale jest poinformowany o tem, jaki wiatr wieje u góry.

Obecnie, zdaniem „Postu“, polowie Polacy starają się pozyskać dla swych planów partje niemieckie.

„Bez wątpienia—pisze ten dziennik—kwestja zwołania parlamentu byłaby bardzo uproszczona, gdyby przedtem nastąpiło pomiędzy Polakami a partjami niemieckimi pełne porozumienie, gdyż wówczas rozporządzaliby w parlamencie zdolną do pracy większością“.

(„Przegląd Wieczorny“).

Telegramy.

Komunikat niemiecki.

8-go marca. — Urzędowo.

Z widowni zachodniej.

Tylko w Szampanii gwałtowny ogień artylerji. Na pozostałych frontach przy pochmurnej pogodzie i padającym śniegu panował w ogólności spokój. Podczas natarć wywiadowych pomiędzy Semme i Oise wprowadzono 17 Anglików i Francuzów jak również wiele karabinów maszynowych.

Z widowni wschodniej.

Nie toczyła się żadna ważniejsza akcja bojowa. Pomiędzy Włoj-

ską a Mołodecznem, wskutek rzucenia bomby, wykołcił się pociąg rosyjski.

front macedoński.

Na północy od jeziora Doiran starcia pomiędzy posterunkami przednimi.

Pierwszy General-kwatermistrz
LUDENDORFF.

Sprawozdanie admiralicji niemieckiej.

BERLIN, 8-go marca. Urzędowo.

Na morzu Śródziemnym zatopiono: Dwieście parowców i trzy żaglowce, ogółem 32,000 ton pojemności, w tem dnia 14 lutego uzbrojony parowiec włoski „Torino“ (4159 ton), z bawełną i kukurydzą z Aleksandrii do Genuy, dnia 20 lutego—uzbrojony transportowiec angielski „Rosalie“ (4237 ton) z amunicją i owsem z Nowego Yorku do Salonik, dnia 21 lutego—uzbrojony parowiec angielski „Wathfield“ (3012 ton), wiozący 4500 ton magnezyj w drodze do Anglii, dnia 22 lutego—parowiec francuski około 1000 ton, dnia 23 lutego—uzbrojony parowiec angielski „Trojan Prince“ (3191 t.) z pełnym ładunkiem, dnia 26 lutego—uzbrojony 22 lutego parowiec francuski ok. 1000 ton, wiozący 5200 ton węgla z Cardiff do Algieru, uzbrojony transportowiec nieprzyjacielski z ładunkiem węgla około 5000 ton i parowiec grecki „Victoria“ (1388 ton), dnia 3 marca—uzbrojony parowiec angielski „Craygendoran“ z węglem.

Szef admirałicji niemieckiej.

BERLIN, 8 marca. — Na pokładzie zatopionego w dniu 13 lutego na morzu Śródziemnym transportowca włoskiego „Minos“, będącego w drodze do Salonik, według opowiadań wyłowionych przez nas dwóch żołnierzy włoskich, znajdowali się: 1 generał, 3 pułkowników, 2 majorów i 1000 żołnierzy włoskich z trzech rozmaitych pułków, którzy na pełnym morzu zatonęli wraz z okrętem.

BERLIN, 8 marca. (Urzędowo). — Niemieckie hydroplany zaatakowały w dniu 6 marca urządzenie portowe i stanowiska nieprzyjacielskie pod Salina i obrzuciły je skutecznie bombami. Pomimo nieprzyjacielskiego ognia obronnego, wszystkie latawce wróciły pomyślnie.

Komunikat austriacki.

WIEDEŃ, 8-go marca.

Z widowni wschodniej

W lasach karpaccich na północnym zachodzie od wawozu Tatarskiego przepędzono nieprzyjaciela z jednego wzgórza. Na Wołyniu starcia na przedpolu i wzmocniona walka ogniowa.

Z widowni włoskiej.

W ogólności nieznaczna działalność bojowa. Patrole atakujące pułku piechoty honwedów nr. 37, uprowadziły ze stanowiska włoskiego na wschodzie od Kostanjevicy 15 jeńców.

Zastępca szefa sztabu generalnego
von Heffer,
marszałek polny porucznik.

Z ziem polskich.

Warszawa.

Przeciwko demoralizacji.

Na porządek dzienny Rady miejskiej wpłynęły następujące wnioski na-

„Rada miejska raczy uchwalić: Po-

Biuro Prośb i Zażaleń KONSULENTA PRAWNEGO A. Gersdorffa,

PIOTRKOWSKA 84.

wołuje się komisję specjalną, która zajmie się rozważaniem środków, zmierzających do usunięcia z kinematografów, tak zw. kabaretów i „varieté“ pokazów i widowisk o treści sensacyjno-kryminalnej i pornograficznej. Komisja będzie się składała z 3-ch członków i zda sprawę ze swych czynności na najbliższym zwyczajnym posiedzeniu Rady“.

Inna grupa radnych zgłosiła interpelację treści następującej:

„Wobec coraz więcej szerzącej się pornografii w kinematografach, teatrach i kabaretach restauracyjnych, które w najwyższym stopniu obniżają poziom kulturalny Warszawy, oraz nadzwyczaj demoralizująco wpływają na młodzież warszawską i wobec tego, iż demoralizujący wpływ „uprzywilejowanych“ tego rodzaju zakładów w środowisku rozszerza się na widowiska i zabawy mające charakter ludowy, a gdzie repertuar pedagogiczny winien być przestrzegany, zapytujemy:

1) Co zamierza uczynić magistrat, aby tego rodzaju ujemny wpływ szerzonej pornografii otamować?

2) Czy i jakie rozporządzenia w tej sprawie wydał magistrat milicji miejskiej?”

Wreszcie wpłynęła zbiorowa petycja związków i stowarzyszeń kobiecych treści następującej:

„Pomiędzy okropnościami, które spowodowała na nas wojna, nie najmniejszą jest wielkie zdemoralizowanie ludności. Nędza jest złym doradcą—wciąga w otchłań występku wiele młodzieży, która rozumna pomoc i opiekę mogłaby powstrzymać nad przepaścią. Trzeba jednak zwrócić baczną uwagę na ogniska, które ten występki popierają i dają do niego podzięk. Takimi ogniskami są niestety małe teatrzyki i kinematografy.“

Jako polki, którym dobro i przyszłość ojczyzny leży na sercu, widząc tę przyszłość w wychowaniu znacznej i moralnej młodzieży, zwracamy się do Rady z prośbą o położeniu tamy zgorzszczeniu, szerzącemu się powstaniu tych teatrzyków. Zgorszenie jest publiczne, gdyż w sąsiedztwie tych lokali, tak uczęszczane ulice jak Nowy Świat i Marszałkowska, są widownią obywateli targów i schadzek; ten widok dla podnieconej widowiskami młodzieży jest prawdziwa truźnina.

Prosimy przeto świętą Radę miasta stoł. Warszawy o zajęcie się tą sprawą i o ścisły nadzór w przestrzeganiu przepisów zarządu miasta w tym kierunku.“

Zjazd biskupów.

Jutro odbędzie się zjazd biskupów. Program obejmuje omówienie wielu spraw bieżących związanych z administracją kościelną władz duchownych i obchodem 100 lecia archidiecezji warszawskiej. Nadto szeroko poruszy sprawę odbudowy kościołów.

Katedra sztuki kościelnej.

Na organizowanym wydziale teologicznym projektowane jest utworzenie osobnej katedry architektury i sztuki kościelnej.

Dąbrowa.

Iskra donosi: Magistrat m. Dąbrowy opracował w ostatecznej redakcji regulamin dla policji miejskiej, w którym między innymi czytamy:

1. Z posterunku pod żadnym pozorem niewolno schodzić aż do zmiany.

2. Podczas pełnienia służby należy obchodzić się z ludnością grzecznie, uprzejmie, lecz z godnością i stanowczością.

3. Nie narażać w niczem na szwank godności policjanta polskiego.

4. Używanie wszelkich napojów wyśkokowych, rozmowy postronne, palenie papierosów w czasie pełnienia służby — jest surowo wzbronione.

5. Zabrania się również dokonywania wszelkich operacji pieniężnych (kupno, sprzedaż, wymiana i t. d.).

6. Przestrzegać wszystkich przepisów magistratu.

Rada Stanu.

KOMUNIKAT XII.

W dniu 5 marca 1917 r. o godzinie 4-ej po poł. odbyło się dziewiąte posiedzenie Rady Stanu pod przewodnictwem wicemarszałka w obecności 21 członków Rady Stanu, obu komisarzy i 2-ch zastępców.

Przedewszystkiem wysłuchano i przyjęto do wiadomości sprawozdanie z wydziału wykonawczego w referacie wicemarszałka Pomorskiego.

Wydział wykonawczy w ciągu okresu sprawozdawczego, a mianowicie od 23 lutego do 2 marca odbył trzy posiedzenia, załatwiając wiele spraw bieżących; między innymi: 1) zaakceptował memoriał w kwestji cenzury, opracowany przez departament spraw politycznych dla przedstawienia go władzom okupacyjnym; 2) interwenjował w kwestji wstrzymania wysyłki dzienników warszawskich do okupacji austriackiej; 3) postanowił uregulować sprawę dopuszczenia działalności poza krajowych Towarzystw ubezpieczeniowych na terenie Królestwa Polskiego, przekazując zbadać i opracować tę sprawę p. Grendyszyńskiemu; 4) zgodził się na utrzymanie na 1917 r. 10 proc. dodatku do normalnych stawek T-wa wzajemnego ubezpieczenia budowli od ognia (tak jak to już było 1916 r.) i postanowił odpowiedni memoriał przedstawić władzom okupacyjnym. Dodatek ten jest konieczny wobec tego, że kapitał rezerwy T-wa został przez władze rosyjskie wywieziony do Rosji; 5) prosił T-wa kredytowego miejskiego, co do statutu polecił rozpatrzyć departamentowi sprawiedliwości; 6) przekazał departamentowi skarbu do zaopiniowania projekt obciążenia podatku tureczki od rosyjskich papierów publicznych, wpłaconych na rekwiizycje; 7) przelał rotę przyrzeczenia dla urzędników T Rady Stanu.

Na przyjęciu do wiadomości sprawozdanie z wydziału wykonawczego wicemarszałek zakomunikował listę osób, zaproszonych przez wydział wykonawczy z 7 na Rady Stanu do Rad departamentowych.

Zaproszeni zostali:
Do Rady Departamentu Skarbu: pp. A. Bieliński, P. Jarnuszkiewicz, K. Kasperki, I. K. Rabbaum, E. Korwin-Szymanowski, A. K. Stenicki, Kaz. Olszowski, Ed. Strassburger, Ant. Wieniawski.

Do Rady Departamentu Spraw Politycznych pp.: Br. Dembiński, M. Handelman, W. Kamieniecki, I. Kucharzewski, S. Rundstein, E. ks. Sapięha, I. Siemiński, I. Targowski, M. Zbrowski.

Do Rady Departamentu Spraw Wewnętrznych pp.: A. Bieliński, Z. Brudziński, Wł. ks. Czetwertyński (junior), L. Krzywicki, T. Nocznicki, A. hr. Ronikier, Br. Sobolewski, St. Staniszewski, L. Zieliński.
Do Rady Gospodarstwa Społecznego pp.: H. Grohman, I. Heurich, Kaz. Olszowski, Ant. Wieniawski.

Do Rady Departamentu Sprawiedliwości. Prócz zaproszonych poprzednio 5 członków pp.: L. Ręczliski, W. Salkowski, Br. Sobolewski.

Do Rady Departamentu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego pp.: I. Arlitewicz, rektor Z. Brudziński, W. Górski, R. Kempner, dr. St. Koczyński, J. Mączewski, B. Nawroczyński, Z. Nowicki, rektor St. Patschke, I. Plewiński, Wł. Radwan, L. Rudzka, P. Sosnowski, Wł. Wójcicki.

W dalszym ciągu porządku dziennego T. Rada Stanu przystąpiła do wyboru Vice-Dyrektora Departamentu Spraw Politycznych. Na stanowisko wybrany został prof. Kamieniecki.

W dalszym ciągu zebranie przyjęło do wiadomości, że w dniu 28 lutego była u general-gubernatora delegacja w sprawie rekwiizycji metali w fabrykach łódzkich, oraz rekwiizycji rolnych. General-gubernator przyjął deputację przychylnie.

Następnie wysłuchano sprawozdania komisji wojskowej w referacie brygadiera Piłsudskiego, który podkreślił, że prace przygotowawcze komisji są już skończone, a projekt organizacji werbunku złożony władzom okupacyjnym.

Przyjęto przedstawione przez dyrektora sprawiedliwości: 1) Przepisy tymczasowe o urządzeniu sądownictwa w Królestwie Polskiem, składające się z 7-in artykułów: 1) przepisy ogólne, 2) sądy pokoju, 3) sądy okręgowe, 4) sędziowie śledczy, 5) sądy apelacyjne, 6) sądy najwyż-

sze, 7) urzędy pomocnicze, 8) urząd publiczny, 9) zarząd więzień, 10) stan służby, 11) język sądowy, 12) adwokatura, 13) przepisy przechodnie. Wszystko w 40 §§.

2) Uwagi, wyjaśniające do organizacji sądowej.

3) Przepisy tymczasowe o właściwości sądów w Królestwie Polskiem, w 10 §§, wreszcie:

4) Przepisy tymczasowe o stosunku wzajemnym władz i urzędów Królewsko-Polskich i okupacyjnych w sprawach wymiaru sprawiedliwości w trzech paragrafach.

Przyjęto również do wiadomości, że w Departamencie Sprawiedliwości opracowuje się projekt procedury cywilnej i karnej i prace te są już dość daleko posunięte.

Na wniosek dyrektora Departamentu Gospodarstwa Społecznego uchwalono:

W sprawie aprobowania Indeksu Królestwa Polskiego, będącej dzisiaj jednym z najważniejszych zadań administracji krajowej porozumieć się z władzami okupacyjnymi Cesarstwa-niemieckimi i C. i K. Austro-Węgierskimi, za pośrednictwem Departamentu Gospodarstwa Społecznego.

Zatwierdzono projekt Regulaminu Komisji Sejmowo-Konstytucyjnej w 14 §§, referowany przez ks. Infułata Przędzińskiego.

Wreszcie Sekretarz T. R. S. odczytał 85 adresów, nadesłanych przez rozmaite instytucje i osoby. Zgromadzenie reżimistów m. Piotrkowa jednocześnie z adresem nadesłało na Skarb Polski rub. 100 i koron 1150.

Po wyczerpaniu porządku dziennego wice-marszałek zamknął posiedzenie.

Teatr Polski

CEGIELNIANA 63.

Dziś (n. 6) o godz. 7 i pół wiecz.
"WISIELI"
dramat w 3 aktach St. Wyspiańskiego.

Jutro (n. 7) o godz. 4 po poł.
"Revisor z Petersburga"
komedia w 5 aktach M. Górski

Niedziela (n. 8) o godz. 8 po poł.
"10-ciu z PAWIARA"
Rapsod rycerski w 4 obrazach z dzieł P. P. S. J. Ostoi-Sulnickiego.

Gościnna występy
Ludwika Solekiego
b. Dyrektora teatrów rzeszowskich w Warszawie i Krakowie.

Jutro, d. 10 i w Niedzielę 11 Marca o 7 i pół w
"Złota Czaszka"
Dramat w 5 aktach J. Stowackiego.

We wtorek d. 13 i środę 14 marca o godz. 7 i pół w.
"Mandaryn Wu"
sztuka angielsko-chińska w 3 aktach Orena.

W Czwartek d. 15 Marca o godz. 7 i pół wiecz.
"Dożywocie"
Komedia Fredry w 3 aktach.

Wiadomości bieżące.

Z Komitetu rozdziału chleba i mąki.

Łódzki komitet rozdziału chleba i mąki rozesłał komunikat do uczestników z poleceniem, ażeby niezwłocznie wywieśli ogłoszenia na widocznych miejscach i natnie zawiadamiły ludność o następującem:

Na zasadzie rozporządzenia władz niemieckich racja dwutygodniowa chleba została zmniejszona o 3/4 funta od okresu 47-go. Za ważnemi od poniedziałku dnia 12 b. m., a obecnie wydanemi kartami na chleb, zawierającemi na 6 1/4 funta kuponów, można będzie nabyć tylko 5 1/2 funta chleba. Wobec powyższego wartość kuponów półfuntowych, których karta na 47 okres zawiera 8 sztuk, zmniejszona zostaje o połowę, t. j. że za każdy kupon półfuntowy można nabyć tylko 1/4 funta chleba. Obrazek, umieszczony w środku karty na okres 47 i wyobrażający podobiane króla Władysława IV, uprawnia do nabycia 1 1/4 funta chleba. Odcinek fantowy na kartę uprawniający do nabycia 1 i pół funta chleba, jako też odcinki dwiećfuntowe są ważne bez zmiany.

Zestawy w duchowieństwie.

Delegatami do departamentu wyznań i oświecenia przy Tymczasowej Radzie Stanu mianowani są: ks. prałat Antoni Ciepliński, profesor seminarjum

metr. warsz., oraz ks. prałat Jan Gnatowski.

Obrońcą nierozzerwalności związku małżeńskiego przy konsystorzu metropolitalnym warszawskim, na miejsce ks. prałata Cieplińskiego, mianowany jest ks. dr. Karol Niemira, wicekustosz i wikarjusz kościoła archikatedralnego św. Jana.

Polska procedura cywilna.

Adw. przys. Litauer, członek prezydium komisji przy departamencie sprawiedliwości, zorganizował komitet, który zajmuje się opracowaniem polskiej procedury cywilnej. Do komitetu wchodzi adwokaci przysięgli: Goldstein, Car, Kuratow, Kroński, Litauer, Lemieszewski, Maksymilian Poznański, Ponikowski, Szczepański i Szyfer. Członkowie komitetu obrali sobie poszczególne działy i polska procedura cywilna ma być przygotowana w ciągu najbliższych tygodni.

Między innemi procedura polska przewidywać będzie, jako dowód, przysięgę siron.

Kolegium sędziów a Rada Stanu.

Kolegium sędziów uchwaliło: W r. ub. Kolegium sędziów st. m. Warszawy uważało za swój obowiązek narodowy zachować polskość istniejących sądów i przyczynić się do stopniowego powiększenia liczby tych sądów. Obecnie, po otwarciu Tymczasowej Rady Stanu i ukonstytuowaniu się przy niej departamentu sprawiedliwości, Kolegium sędziów uważa dotychczasową swoją rolę za ukończoną i oświadcza, że dalsza praca nad organizowaniem sądów polskich należy wyłącznie do Rady Stanu.

Handlowa ryb.

Wobec niezapewnienia, grożącego hodowli bydła oraz mięsarsztwu z srebry nadmiernej konsumcji mięsa na długie lata—wniesiony został do Tymcz. Rady Stanu przez dr. H. Wielowiejskiego opracowany, przez stowarzyszenia agrarne i rybactwa Galicji poparty, projekt masowej hodowli ryb karpowatych o wielkiej plodności i szybkim wzroście, jak karpie i lin. Tarło tych ryb, racjonalnie przeprowadzone, przy należytej opiece nad wziętym narybkiem, może dostarczyć już w pierwszej jesieni, sztuki do 200 gr. wagi, a tam samem ogromnych ilości mięsa dla wyżywienia ludności i armji.

W tym celu potrzebne jest nietylko reaktywowanie zaniedbanych, skutkiem wojny, rynków wędzarskiej własności, lecz także użytkowanie ogromnych obszarów podmokłych jak, part las i nieużytków włościańskich. Oczekuje, na podstawie świeżego rozporządzenia o spółkach wodnych z 31 października 1916 r. mogą być wczesną wiosną, a wspólną pracą stowarzyszonych właścicieli, pod fachowem kierownictwem inżynierów, instruktorów rolniczych a nawet starszych studentów Politechniki, zaadaptowane i do hodowli ryb przeznaczone—mogą stać się źródłem bogatej żywności, jak znacznych dochodów zwłaszcza, iż równocześnie na brzegach i wierzchołkach tych stawów nie jest wykluczone pasienie bydła, korzystne wprost dla przyrostu ryb.

W tym celu koniecznem jest ztoli natychmiastowe zabezpieczenie całego kontyngentu dojrziałych sztuk rozpiodowych, którym, przy cenie konsumcyjnej, dechodzącej 4 rubli za kilogram, grozi, w najbliższym—pośnym—czasie, nieszchybna zagłada. Projekt powyższy obejmuje z tego powodu propozycję, by władza rządowa, ogłaszając urzędowe zajęcia tej kategorii sztuk i ich wykupno po cenie hodowlanej, wydała również zakaz sprzedawania ich na cele konsumcyjne.

Elaborat odcinny obejmuje równocześnie cały program podniesienia i organizacji gospodarstwa rybnego w Królestwie Polskiem na podstawie studjów nad urządzeniami zagranicznymi a w szczególności nad sprawą nawożenia sławów coraz ważniejszą ogrywającą tam rolę.

Nadesłana.

Dotychczasowy wynik kwesty 4 Lutego, pod nazwą na strawę i przydziełek, wynosi 8,000 rb., które zostały już podzielone pomiędzy poszczególne kuratorja dla zaspokojenia najniezbędniejszych potrzeb dzieci szkolnych. Ostateczny szczegółowy wynik kwesty będzie podanym do pisma po ukończeniu prac komisji likwidacyjnej.

Wszystkim osobom, które brały czynny udział w kwestoie i swoją bezinteresowną pracą przyczyniły się do zbierania datków pieniężnych, Komitet Kwesty składa niniejszym serdeczne „Bóg zapłać!”

Odczyt ks. mag. K. Tomczaka.

Odczyt drugi na temat „Małżeństwo” wygłosi ks. magister K. Tomczak, profesor seminarjum duchownego w poniedziałek, d. 12 b. m. o godz. 5 i pół po poł.

Bilety na drugi i następne odczyty z cyklu „Zasadnicze idee życia rodzinnego” można już nabywać w sklepie W-go Prądyńskiego przy ulicy Piotrkowskiej № 67.

Odczyt Cz. Jellenty.

Znany literat i esteta p. Cezary Jellenta rozpoczyna od poniedziałku dnia 12 marca, w sali Resursy Rzecz. (Widzewska 117) cykl odczytów o Stanisławie Wyspiańskim.

Odczyt o Weselu Wyspiańskiego

Treścią niedzielnego odczytu p. Zofii Wejnarowskiej w Towar. Krzew. Oświaty (Pod ścianą Nr. 1) będzie szczegółowy rozdzór nieśmiertelnego utworu St. Wyspiańskiego — Wesela.

Początek punktualnie o godzinie 4-ej po południu. Wejście 10 kop.

Z wydziału zdrowotności.

Wydział zdrowotności otrzymał z polski wykaz posesji zabudowanych i niezabudowanych, który ułatwi lekarzom dziecięcym dokonywanie badań mieszkań stróżów.

Ubrania dla biednych.

(*) W ubiegłym miesiącu składnica ubrań rozdala ubogiej ludności z górą 1000 ubrań, balisną i trepy.

Z ambulatorjum balneologicznego.

(*) W pierwszym ambulatorjum balneologicznym w pierwszym ubiegłego miesiąca udzielono pomocy 785 chorym, między innymi 78 na gruźlicę, 185 choroby skórne itd.

Kasa chorych.

(*) Z inicjatywy związków zawodowych, oraz pracowników piekarskich i w sklepach detalicznej sprzedaży mąki, utworzono kasę chorych dla pracowników i robotników w przemyśle piekarskim.

Dezynfekcja.

(*) Sekcja sanitarna przystąpiła już do dezynfekowania domów, które komisja sanitarna uznała za nieodpowiadające przepisom sanitarnym.

W przeciągu tygodnia przeprowadzono dezynfekcję na ulicach Wolborskiej, Aleksandryjskiej, Podrzecznej, Starożytnego i kilku ulicach w Bałutach.

Reformy w chederach.

(*) W kołach uszczycieli religji żydowskiej powstał projekt, aby w semestrze letnim urządził chedery, prowadzone przez grupę t. zw. melamedów (nauczycieli), którzy dotychczas posiadali własne chedery.

Warszawa oburzona
porwaniem

Mia May

przez „ODEON” w Łodzi.

Chodery powyżej wymienione mają być zastępowane do obecnych wymagań. Szkoły te poddane zostaną na oddzielne klasy.

Wykrycie potajemnej gorzelnii.

(*) W jednym z mieszkań przy ulicy Nowenijskiej 5, wykryto potajemną gorzelnię. Cały zapas wykrzytego spirytusu został skonfiskowany, jak również wszelkie narzędzia.

Łódzka Stronka Og. Sob.

W sobotę, dnia 10-go marca r. b., o godz. 7 1/2 wieczorem: ćwiczenie toporników pierwszych czterech oddziałów w domu rekwizytywnym 3 oddziału.

W poniedziałek, dnia 12-go marca r. b., o godzinie 7 wieczorem: ćwiczenie sygnałowe 1-go oddziału w domu rekwizytywnym tegoż oddziału.

Teatr „Bacon”

Od wtorku demonstrowany jest w teatrze „Bacon” efektowny obraz p. t. „Samotny gród”.

Zi wystawienie tak pięknego obrazu należy się słowa uznania dla obecnej dyrykcji teatru. Na czołwie tego niezwykłego dramatu składają się świetna gra głównych bohaterów, w szczególności Mł. Mł. i nadzwyczaj atrakcyjna wystawa i piękne zdjęcia artysty.

Ukazanie świadka.

(*) Ces.-niemiecki sąd okręgowy skazał Millera za niestawienie się w charakterze świadka do sprawy Ingbera na 25 rb. grzywny z zamianą na 5 dni aresztu.

Z sądu.

(*) Ces.-niemiecki sąd okręgowy rozwał w dniu wczorajszym sprawę następującą:

Mieszkaniec Będzina, robotnik, Piotr Gruska, karany już kilkakrotnie więzieniem, rotami aresztanckimi i sądem wojennym rosyjskim, był oskarżony o kradzież worków, w następujących okolicznościach:

W dniu 2 listopada 1916 r. około godziny 8 wieczorem policjant Ono Ketter szedł ulicą Weiborską i zauważył podejrzaniego osobnika, niesącego na plecach 11 worków.

Osobnik ten wydał mu się podejrzanym i przeto go zatrzymał.

Jak się okazało był to Gruska, który niósł skradzione 16 worków. G. aresztowano, a sprawę skierowano do sądu. Na sądzie oskarżony przyznał się do winy i skazany został na 2 lata ciężkiego więzienia.

Teatr i muzyka.

Teatr Polski (Cegielniana 53).

Z kancelarii teatru Polskiego komunikują nam co następuje:

Jutro odegrany zostanie dramat Juliusza Słowackiego „Złota Czeszka”, który wybrał Ludwik Solski na pierwszy swój występ gościnny w Łodzi.

Wielki artysta składa hołd wielkiemu wieszczowi, który w ostatnim swoim dramatycznym dziele rozwinął cały przepych i potęgę rzemiosła poezji, powracając myślą do ułochanego, rodzinnego swego Krzemieńca i na tle grodu nadkowieńskiego stworzył obraz dworku polskiego, obfitujący w sceny pełne łaźniałości, serdecznego humoru, rzetelności i rodności ducha.

Przepiękną rolę Strażnika w „Złotej Czeszce” gra Ludwik Solski z przedziwną maestrią, budząc zachwyt w zespole teatru Polskiego.

Parabazę końcową wypowie p. Bonacki—poczem zakończy sztukę żywy obraz”.

Łódzka Orkiestra Symfoniczna.

Zarząd L. O. S., pragnąc dać możliwość najszerszym masom miłującej muzykę publiczności usłyszenia najpiękniejszych arcydzieł wszechświatowej literatury muzycznej, postanowił urządzić raz na miesiąc koncerty symfoniczne o dobrotwym programie przy cenach najprzystępniejszych. Pierwszy z tych koncertów, obejmujący w programie utwory Wagnera, Brahmsa, Czajkowskiego i innych, odbył się w poniedziałek d. 12 b. m. w Sali Koncertowej pod dyr. Bronisława Szulca.

Zarząd L. O. S. ma nadzieję, że inowacja ta spotka się z całkowitem uznaniem muzycznej Łodzi.

Więści z Austrii.

Uproszczenie małżeństw wojennych.

Minister spraw wewnętrznych wydał dnia 10 lutego b. r. do wszystkich politycznych władz krajowych następujące rozporządzenie:

„W sprawie zawierania ślubów przez osoby wojskowe (o obrony krajowej i podobnego rodzaju), tudzież przez osoby, podobne do świadków wojskowych na mocy ustawy z dnia 23 grudnia 1913 roku i noweli z dnia 18 stycznia 1916 roku, które podczas obecnej wojny czy to przez pierwszy, czy też po ponownym, chorobie i tym podobnie po kilkakroć idą do armii, udziela ministerstwo spraw wewnętrznych obu obojczykom uwolnienia od drugiego i trzeciego zapytania, a zupełny indult dla tych ślubów, których zawarcie byłoby niekwestjonowane, a nawet wyłączone z powodu zbyt długiego odejścia do armii, pana młodego.

Zupełny indult udziela się także dla tych ślubów, które mają być zawarte przez wyjątkowo wyżej osoby, znajdujące się w groźnym stanie zdrowia. W każdym razie wyjątkowo zupełnego indultu można obłudniczo żądać pod przysięgą, że nie wiedzą o żadnej przeszkodzie do zawarcia przez siebie małżeństwa.

Zerówno przy częściowym, jak przy całkowitym indultcie, nie obowiązują poza tem wymogi paragrafu 72 powszechnej ustawy cywilnej.

Organ, powołany do przyjęcia uproszczonej deklaracji co do chęci zawarcia małżeństwa, duchowny ma stwierdzić w każdym poręczonym wypadku ważność indultu i spisać z nowożeńcami protokół, który ma być dołączony do aktów małżeństwa. Udzielenie indultu ma być zapisane w księdze metryk ślubu.

Niemieckie ministerstwo wojny i ministerstwo obrony krajowej. O ile władze polityczne udzielać ślubu wśród powyższych warunków, mają zachować to same przepisy.

Ryż z owas.

„Reichspost” donosi, że udało się sporządzić z awsa karsto pozwany wst.

który w krótkim czasie pojawi się na targu.

Ze świata.

Proces Tommasa Józefa Houli.

Jeszcze ledwego przewoźnika odwrócono w pociągu z przed 400-ty laty. Jest nim Tommas Józef Houli, który wówczas za czasów Ludwika XI przepowiedział miał schizmę w Kościele i wiele i wiele innych rzeczy.

Rozmawia królowie i księżęta, a pomiędzy nimi Ludwik XI, jak wiadomo, byli mocno zaboborni. Houli pozostał, umierając, doświadczył „Procedury wieczna bardzo stara i bardzo pewna”. Zawierają one przepowiednie aż do roku 2000, wykazując przyszłość rok za rokiem.

Główny Nostradamus, astrolog i lekarz, nie mający wielkiego wpływu na dworze Franciszka I-go i Henryka II-go, otrzymał polecenie zabrania i uwięzienia procektwa Houli’a. Polecenie to dała mu Katarzyna de Medici. Teraz odszukaną tę księgę. Houli mówi także o 1917 r. i przepowiada o nim dosłownie, co następuje:

„W roku tym (1917) rozpoczną się wielkie układy polityczne w sprawie doprowadzenia do pokoju. Ale rozpoczęcie rokowania zostaną znów przerwane. Jednakże układy nawiąza się na nowo i wówczas nastanie pokój”.

Proces przeciw redaktorowi Schroederowi.

W Hadze toczy się proces przeciw redaktorowi Schroederowi, który w artykule, zamieszczonym w „Telegrafie”, nazwał państwa centralne „obrzywkami Europy”. Sprawa ta została przekazana sądowi przez „Wysoką Radę” i przesłała już kilka instancji. Prokurator żąda dla Schroedera 6-miesięcznej kary więziennej. Wyrok jeszcze nie zapadł.

Odpowiedź Redakcji.

Stajemu czytelnikowi. Wszystko co pan w liście napisał, jest szczerą prawdą, tylko niektóre powody że pan sobie tłumaczy. Prosimy zgłosić się do Redakcji po bliższe wyjaśnienie.

Na ogólnie żądane Sz. Publiczności obraz wszechświatowej stawy p. t.

W Syberyjskich katorgach

pozostanie tylko do niedzieli włącznie. Od dziś po cenach niższych.

„GHETTO” (Więzy więzy).

Wkrótce ukaże się największe dzieło doby współczesnej.

Grand Kino
Piotrkowska 7A.
UWAGA:
Do obrazu muzyka ścisła zastosowani w wielosłownym komplecie od dyr. R. KANTORA
Początek 3, 5, 7 i 9 wiecz.

Kino L. O. S.
Sala koncertowa
Dzieln. 18.
UWAGA:
Do obrazu i podczas koncertów koncertuje Łódz. Orkiestra Symfoniczna w pełnym komplecie.
Początek 3, 5, 7 i 9 wiecz.

Dzieln. 18. SALA KONCERTOWA. Dzieln. 18.

ŁÓDZKA ORKIESTRA SYMFONICZNA

W PONIEDZIAŁEK, d. 12 marca 1917 roku, o godz. 8 wiecz.

XIX-ty KONCERT SYMFONICZNY

Dyrygent: **Bronisław Szulc**

W programie: **WAGNER - BRAHMS**

Ceny popularne! od 20 kop. do 1.00.

Loże od 2.00 i 2.80. Bilety są do nabycia u Friedberga i Koca, Piotrkowska 90
Tamże przyjmuje się zamówienia na koncert symfoniczny w dniu 19 b. m. ze współudziałem śpiewaczki nadwornej, pramadony Opery Król. w Berlinie
Lola Artôt de Padilla.

Specjalista

Dr. L. PRYBULSKI

przeprowadził się na Zawadzka № 1, róg Piotrkowskiej, do domu Sztebiera,
**choroby dróg moczowych
skórne i włosów**

przyjmuje od 8-21. od 4-9. Pania od 5-6 p. n.

Nasiona

rolne, warzywne, kwiatowe i nasienne
rzędzia (ogrodnictwo) polecają składy L. Jasińskiego, prowadzone od 1870 r., w Łęczycy i w Łodzi Andrzeja Na 10. Cenniki bezpłatne.

Dr. S. Lewkowicz

choroby skóry, i dróg moczowych

Konstantynowska 12

Przyjmuje:
Panów do g 9-1 i od 6-8 w. || Pania od godz. 5-6 wiecz.

OGŁOSZENIA DROBNE:

Akuszerka Maria Kubacka, przyjmuje Piotrkowska № 197 m. 8.

Inteligentny, młody człowiek poszukuje miejsca, inkasenta lub jakiego rysunkowego zajęcia. Oferty proszę składać w Adm. „Gazety Łódzkiej” pod lit. „W. A. Pisarz”.

Korzystajcie z okazji. Z powodu likwidacji interesu, nabyć można bardzo tanio różne rzeczy: barchanów surowych i kolorowych, letnich, zimowych jak również ciastki zimowe, odcinki na męskie i damskie ubrania i okrycia, a także różne cagi. Łódź, ul. Widzewska 40 m. 10, front, II piętro na prawo. **Ceny stałe.**

Losy Loterii R. G. O. jeszcze są do sprzedania w Słow. „Dzielnia” ul. Wacława 9. Filia Widzewska 225.

Osoba energiczna i pracowita, znająca doskonale krawieczkę i obznajmiona z handlem poszukuje zajęcia, może być w prywatnym domu. Blizszy Adres w Adm. G. L.

SALA RESURSY RZEMIEŚNICZEJ (Widzewska 117).
DNIA 12, 13, 14, 19, 20 i 21 marca r. b. o godz. 8 wiecz.

Cezary Jellenta

wygłosi 12 wykładów
o STANISŁAWIE WYŚPIAŃSKIM.

Bilety do nabycia w biurze dzienników „Premia”, Piotrk. 81. a w dni odczyt. przy wejściu na salę.

LEKARZ DENTYSTA

GUSTAW KLUKOW J.

(choroby zębów i jamy ustnej)
ul. Piotrkowska № 3 (Hotel Polski)
prawa oficyna, parter.
Przyjmuje od 10 do 12 r. i od 8 do 6 w. oprócz niedziel i świąt.

TOWARZYSTWO AKCYJNE „J. BORKOWSKI”

WIDZEWSKA № 60,
poleca ze składu swoje drzewo sosnowe, szczapowe po 40 kop. za pud, rąbane po 45 kop. loco skład.

MYDŁO

z powodu likwidacji detaliczna sprzedaż po cenach hurtowych.
Piotrkowska 25 w podwórzu parter.

Resztki czystego węgla (sukno) satyny, tkaniny, EISENT, na damskie kostiumy i suknie bardzo tanio do nabycia Łódź, Widzewska 40, m. 10, front, II piętro na prawo.

Przesłano Tomaszowi Majczakowi i Helenie Wojtkównie 12 paszporty niemieckie wydane w Łodzi i 2 legitymacje na węgry wydane w polsce.